

PATVIRTINTA
Akcinės bendrovės „Klaipėdos nafta“
Generalinis direktorius
Darius Šilenskis
2021-09-28

SANDORIŲ SU SUSIJUSIOMIS ŠALIMIS GAIRĖS

NR. GAI021

VERSIJA 2

GUIDELINE ON RELATED PARTY TRANSACTIONS

SANDORIŲ SU SUSIJUSIOMIS ŠALIMIS GAIRĖS

TURINYS

1. PASKIRTIS	3
2. TAIKymo SRITIS	3
3. NUORODOS	3
4. Sąvokos ir santrumpos	3
5. SUSIJUSIŲ ŠALIŲ SĄRAŠAS	4
6. SANDORIŲ SU SUSIJUSIOMIS ŠALIMIS VERTINIMAS	5
7. Įgyvendinimas ir kontrolė	7

Dokumento rengėjas:

Darius Bručkus, Prevencijos vadovas

SANDORIŲ SU SUSIJUSIOMIS ŠALIMIS GAIRĖS

1. PASKIRTIS

- 1.1. *Sandorių su susijusiomis šalimis gairių* (toliau – *Gairės*) paskirtis – nustatyti akcinės bendrovės „Klaipėdos nafta“ (toliau – KN) sudaromų sandorių su susijusiomis šalimis priežiūros ir atskleidimo reikalavimus, kurie leistų identifikuoti ir valdyti su tokiais sandoriais susijusias rizikas ir galimas sukelti neigiamas pasekmes KN, smulkiems akcininkams ir su sandoriu nesusijusiems asmenims.

2. TAIKymo SRITIS

- 2.1. Šios *Gairės* taikomos KN ir KN valdomų bendrovių darbuotojams, kurie rengia, prižiūri ar kitaip valdo sudaromus KN sandorius.
- 2.2. *Gairės* taikomos KN sandoriams su *Susijusia šalimi*, jeigu toks sandoris:
- 2.2.1. sudaromas neįprastinėmis rinkos sąlygomis ir (ar)
- 2.2.2. nepriskiriamas KN įprastai ūkinei veiklai, ir (ar)
- 2.2.3. savo bendra verte viršija 1/20 KN įstatinio kapitalo.
- 2.3. Šios *Gairės* taikomos 2.2. punkte nurodytus kriterijus atitinkantiems sandoriams, sudaromiems tarp su KN *Susijusia šalimi* ir KN dukterinės bendrovės.

3. NUORODOS

- 3.1. Šios *Gairės* parengtos vadovaujantis šiais teisės aktais ir kitais KN veiklą reglamentuojančiais dokumentais (su vėlesniais pakeitimais):

[Akcinių bendrovių įstatymas](#) (toliau – **ABI**) – nustato reikalavimus, taikomus akcinės bendrovės, kurios akcijomis leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje, sandoriams su susijusia šalimi.

[24-asis Tarptautinis apskaitos standartas „Susijusių šalių atskleidimas“](#) (toliau – 24 TAS) – nustato reikalavimus, kad ūkio subjekto finansinėse ataskaitose būtų atskleista informacija, būtina siekiant atkreipti dėmesį, kad susijusių šalių buvimas, su šiomis šalimis siejami sandoriai ir skolų likučiai, įskaitant įsipareigojimus, gali turėti įtakos šio ūkio subjekto finansinei būklei, taip pat pelnui ar nuostoliams.

[Privačių interesų deklaravimo ir interesų konfliktų valdymo procedūra PRC029](#) – apibrėžia KN dirbantiems asmenims privačių interesų deklaravimo KN reikalavimus, reglamentuoja pateiktų duomenų kontrolės bei KN interesų konfliktų valdymo būdus.

4. SĄVOKOS IR SANTRUMPOS

- 4.1. Šiose *Gairėse* naudojamos sąvokos ir santrumpos:

Susijusi šalis – fizinis arba juridinis asmuo, taip kaip jis yra apibrėžtas 24 TAS:

- a) Fizinis asmuo arba *Artimas asmens šeimos narys* yra susijęs su KN, jei tas asmuo:
- 1) kontroliuoja arba bendrai kontroliuoja KN;
 - 2) turi reikšmingos įtakos KN;
 - 3) yra vienas iš KN *Pagrindinių vadovaujančių darbuotojų*.
- b) Juridinis asmuo yra susijęs su KN, *jei taikoma bet kuri iš šių sąlygų*:
- 1) šis juridinis asmuo ir KN priklauso tai pačiai grupei (tai reiškia, kad kiekviena patronuojanti įmonė, dukterinė įmonė ir bendra dukterinė įmonė yra susijusi su kitomis);

SANDORIŲ SU SUSIJUSIOMIS ŠALIMIS GAIRĖS

- 2) vienas juridinis asmuo yra kito juridinio asmens asocijuotoji įmonė arba bendra įmonė (arba grupės, kuriai priklauso kitas juridinis asmuo, asocijuotoji įmonė arba bendra įmonė);
- 3) abu juridiniai asmenys yra tos pačios trečiosios šalies bendros įmonės;
- 4) vienas juridinis asmuo yra trečiosios šalies bendra įmonė, o kitas juridinis asmuo yra trečiosios šalies asocijuotoji įmonė;
- 5) juridinį asmenį kontroliuoja arba bendrai kontroliuoja a) punkte nurodytas asmuo;
- 6) a) punkto 1) papunktyje nurodytas asmuo turi reikšmingos įtakos juridiniam asmeniui arba yra vienas iš juridinio asmens (arba juridinio asmens patronuojančios įmonės) *Pagrindinių vadovaujančių darbuotojų*;
- 7) Juridinis asmuo yra išmokų, mokamų KN arba su juo susijusio juridinio asmens darbuotojams, pasibaigus jų tarnybos laikui, plano vykdytojas. Jei KN pati yra tokio plano vykdytoja, finansuojantys darbdaviai taip pat yra susiję su KN.

Artimi asmens šeimos nariai – (ši sąvoka suprantama kaip nurodyta 24-ajame TAS) šeimos nariai, kurie gali turėti įtakos asmeniui arba kuriems asmuo gali turėti įtakos sandoriuose su ūkio subjektu (to asmens vaikai ir sutuoktinis arba šeimyninis partneris; to asmens sutuoktinio arba šeimyninio partnerio vaikai; ir to asmens arba jo sutuoktinio arba šeimyninio partnerio išlaikytiniai).

Asocijuotoji įmonė – tai tokia įmonė, kuriai KN daro reikšmingą įtaką, tačiau nekontroliuoja. Ji paprastai susijusi su nuosavybės dalimi nuo 20 iki 50 proc.

Pagrindiniai vadovaujantys darbuotojai – (ši sąvoka suprantama kaip nurodyta 24-ajame TAS) asmenys, kurie turi valdžią ir yra tiesiogiai ar netiesiogiai atsakingi už KN veiklos planavimą, vadovavimą šiai veiklai ir jos kontrolę (KN kolegialūs valdymo ir priežiūros organų nariai, KN generalinis direktorius ir tarnybų direktoriai).

Reikšminga įtaka – teisė dalyvauti priimant juridinio asmens finansinės ir ekonominės veiklos politikos sprendimus, tačiau tai nėra šios politikos kontrolė. Reikšmingą įtaką gali garantuoti akcijų nuosavybė, įstatai arba sutartis.

Sandoris rinkos sąlygomis – sandoris sudaromas tokiomis pat sąlygomis ir aplinkybėmis kaip ir tarp suinteresuotų pirkėjo bei pardavėjo, kai šie asmenys yra nesusiję ir veikia nepriklausomai vienas nuo kito, siekdami geriausių savo interesų.

Susijusių šalių sandoris – išteklių, paslaugų ar įsipareigojimų perdavimas tarp KN ir Susijusios šalies, neatsižvelgiant į tai, nustatoma kokia nors kaina ar ne.

4.2. Kitos sąvokos atitinka sąvokas, naudojamas teisės aktuose, kurie nurodyti 3 skyriuje.

5. SUSIJUSIŲ ŠALIŲ SĄRAŠAS

- 5.1. Siekiant efektyvaus *Susijusių šalių* identifikavimo, KN turi būti vedamas *Susijusių šalių sąrašas*, kuriame iš anksto identifikuojami fiziniai bei juridiniai asmenys, kurie gali būti laikomi su KN *Susijusia šalimi*. *Susijusių šalių sąrašas* turi būti atnaujinamas kiekvieną kartą, kai *Pagrindiniai vadovaujantys darbuotojai* pateikia informaciją apie pasikeitusius *duomenis jų privačių interesų deklaracijose* (duomenis valdo *Prevencijos vadovas*).
- 5.2. *Susijusių šalių sąrašą* turi sudaryti, pildyti ir kas 6 mėnesius peržiūrėti *Prevencijos vadovas*. *Susijusių šalių sąrašas* turi būti sudaromas ir saugomas KN dokumentų valdymo sistemoje ir prieinamas KN darbuotojams, atsakingiems už sutarčių sudarymą, kurie privalo peržiūrėti *Susijusių šalių sąrašą* kaskart prieš inicijuodami sutarčių pasirašymą ir nustatę, kad sandoris sudaromas su *Susijusia šalimi*, vadovautis šiomis *Gairėmis*.

SANDORIŲ SU SUSIJUSIOMIS ŠALIMIS GAIRĖS

- 5.3. Tai, kad sandoris sudaromas su *Susijusia šalimi*, gali nustatyti:
- 5.3.1. KN generalinis direktorius (vadovaudamasis *Susijusių šalių sąrašu* ir kita prieinama informacija);
 - 5.3.2. *Susijusi šalis* (su kuria KN planuoja sudaryti sandorį, kaip numatyta ABĮ);
 - 5.3.3. *Pagrindinis vadovaujantis darbuotojas* (kai, jo žiniomis, su jo asmeniu *Susijusi šalis* ketina su KN sudaryti sandorį).
- 5.4. KN valdymo organai sudaro sandorius su *Susijusiomis šalimis* rinkos sąlygomis, nepažeidžiant KN ir KN akcininkų interesų.
- 5.5. Jeigu sudarant sandorius su šalimis, kurios nėra vertinamos kaip *Susijusi šalis* remiantis šiomis *Gairėmis*, tačiau dėl sandorio gali kilti ar kyla interesų konfliktas, tuomet turi būti atsižvelgiama į KN galiojančią [*Privačių interesų deklaravimo ir interesų konfliktų valdymo procedūrą*](#).

6. SANDORIŲ SU SUSIJUSIOMIS ŠALIMIS VERTINIMAS

- 6.1. Sandorio su susijusia šalimi vertinimas ir tvirtinimas atliekamas tik sandoriui turint *Gairių* 2.2 punkte nurodytų požymių.
- 6.2. Siekiant nustatyti ar ketinamas sudaryti sandoris atitinka *Gairių* 2.2 punkte nurodytus požymius, vadovaujamosi šiais rekomenduojamais kriterijais:
- 6.2.1. nustatant ar sandoris sudaromas neįprastinėmis rinkos sąlygomis:
 - 6.2.1.1. vertinamos ankstesnių tapačių ar panašių KN sandorių, sudarytų KN su viena ar keliomis nesusijusiomis šalimis, sąlygos, arba
 - 6.2.1.2. atliekamas sandorio su *Susijusia šalimi* sąlygų su žinomomis rinkos sąlygomis, kuriomis sudaromi panašūs sandoriai tarp nesusijusių šalių rinkoje, palyginimas;
 - 6.2.1.3. vadovaujamosi KN audito komiteto rekomendacijomis dėl tokių sandorių nustatymo.
 - 6.2.2. nustatant ar sandoris yra susijęs su neįprastine KN veikla, vadovaujamosi KN audito komiteto patvirtintu KN įprastinės ūkinės veiklos sudaromų sandorių sąrašu bei kitomis KN audito komiteto rekomendacijomis;
 - 6.2.3. nustatant, jog sandoris yra reikšmingas pagal sandorio vertę, vadovaujamosi KN įstatais, kuriuose nurodyta sandorio vertė, ir kitais vidaus dokumentais, kuriuose reglamentuota, kaip nustatomos sandorio vertės.
- 6.3. KN, gavusi *Susijusios šalies* pranešimą apie priežastis, dėl kurių ji galėtų būti laikoma susijusia su KN ir (arba) pati nustačiusi, kad sudaromas sandoris su *Susijusia šalimi*, turi laikytis šių *Gairių* 6.3. – 6.11 punktuose numatytos tvarkos.
- 6.4. KN generalinis direktorius ar jo įgaliotas asmuo, prieš sudarydamas KN vardu sandorį su *Susijusia šalimi*, turi gauti KN stebėtojų tarybos pritarimą, kuris išduodamas po to, kai KN audito komitetas pateikia nuomonę šių *Gairių* nustatyta tvarka.
- 6.5. Iškilus poreikiui sudaryti sandorį su *Susijusia šalimi*, kuris turi šių *Gairių* 2.2 punkte nurodytų požymių, KN generalinis direktorius turi kreiptis į KN audito komitetą ir pateikti jam išsamią informaciją, susijusią su tokiu sandoriu:
- 6.5.1. pagrindai, kodėl sandorio šalis laikoma *Susijusia šalimi* ir paaiškinimas, kodėl tokiam sandorio sudarymui taikoma ABĮ procedūra;
 - 6.5.2. sandorio sudarymo aplinkybės ir tikslingumas;
 - 6.5.3. esminės sandorio sąlygos (įskaitant sandorio vertę).

SANDORIŲ SU SUSIJUSIOMIS ŠALIMIS GAIRĖS

- 6.6. KN audito komitetas, vadovaudamasis generalinio direktoriaus pateikta informacija ir vertinimu dėl sandorio ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo tokios informacijos pateikimo dienos turi parengti ir raštu pateikti KN generaliniam direktoriui nuomonę, kurioje turi būti nurodyta ši informacija:
- 6.6.1. ar sandoris sudaromas rinkos sąlygomis;
 - 6.6.2. ar sandoris yra sąžiningas ir pagrįstas KN ir jos akcininkų, kurie nėra sandorio šalis, atžvilgiu;
 - 6.6.3. prielaidos, kriterijai ir argumentai, kuriais grindžiama nuomonė.
- 6.7. KN generalinis direktorius apie šios KN audito komiteto rašytinės nuomonės gavimą nedelsdamas turi pranešti KN akcininkams biržoje, stebėtojų tarybos ir valdybos nariams ir *Susijusiai šaliai*, taip pat turi būti sudaryta galimybė susipažinti su šia nuomone KN buveinėje. Akcininko rašytiniu ar elektroninių ryšių priemonėmis perduotu prašymu KN generalinis direktorius ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos šios nuomonės kopiją perduoda akcininkui pasirašytinai ar išsiunčia registruotu laišku arba perduoda elektroninių ryšių priemonėmis, jeigu užtikrinamas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti akcininko tapatybę.
- 6.8. KN stebėtojų taryba sprendimą dėl sandorio su *Susijusia šalimi* privalo priimti ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo šių Gairių 6.6 punkte nurodytos nuomonės gavimo KN dienos.
- 6.9. *Susijusi šalis* rengiant nuomonę dėl šio sandorio nedalyvauja ir priimant sprendimą dėl šio sandorio nebalsuoja.
- 6.10. Keičiant *Susijusių šalių sandorio esmines sąlygas*, toks pakeitimas laikomas nauju *Susijusių šalių sandoriu*, todėl iš naujo turi būti kreipiamasi į KN audito komitetą dėl nuomonės ir turi būti gautas KN Stebėtojų tarybos pritarimas.
- 6.11. Paaiškęjus, kad KN sudarė sandorį su *Susijusia šalimi* nesilaikant šiose Gairėse nustatytų reikalavimų, t. y. negavusi Audito komiteto nuomonės ir/ar Stebėtojų tarybos sprendimo, KN generalinis direktorius turi kreiptis į KN audito komitetą ir stebėtojų tarybą pateikiant šiose Gairėse 6.5. punkte nurodytą informaciją. Stebėtojų taryba gali priimti sprendimą sudarytam sandoriui pritarti, prašyti pakeisti sąlygas, sandorį nutraukti ar kt.
- 6.12. Vėliausiai sandorio su *Susijusia šalimi* sudarymo metu KN interneto svetainėje turi būti pateikiama ši informacija:
- 6.12.1. kaip KN yra susijusi su kita sandorio šalimi;
 - 6.12.2. *Susijusios šalies* duomenys (juridinio asmens pavadinimas, teisinė forma, kodas, buveinė, registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie šį asmenį; fizinio asmens vardas, pavardė, adresas korespondencijai);
 - 6.12.3. sandorio data ir vertė;
 - 6.12.4. kita informacija, įvertinant, ar sandoris yra sąžiningas ir pagrįstas KN ir jos akcininkų, kurie nėra sandorio šalys, atžvilgiu.
- 6.13. KN sandoriams su *Susijusia šalimi*, sudaromiems verčiantis įprasta ūkine veikla taikomas tik šių Gairių 6.12 punktas.
- 6.14. Remiantis [24 TAS](#) 25 str., KN taiko sandorių su *Susijusiomis šalimis* atskleidimo išimtį, kai *Susijusi šalis* yra:
- 6.14.1. valdžios institucija, kontroliuojanti, bendrai kontroliuojanti ataskaitas teikiantį ūkio subjektą arba turinti jam reikšmingos įtakos; ir

SANDORIŲ SU SUSIJUSIOMIS ŠALIMIS GAIRĖS

- 6.14.2. kitas ūkio subjektas, kuris yra *Susijusi šalis* dėl to, kad ta pati valdžios institucija kontroliuoja arba bendrai kontroliuoja tiek ataskaitas teikiantį ūkio subjektą, tiek kitą ūkio subjektą arba turi jiems reikšmingos įtakos.
- 6.15. Jei taikoma punkte 6.14 nurodyta išimtis, KN teikia tokią informaciją apie sandorius ir susijusius skolų likučius:
 - 6.15.1. valdžios institucijos pavadinimą ir jos santykių su ataskaitas teikiančiu ūkio subjektu pobūdį (t. y. kontrolė, bendra kontrolė arba reikšminga įtaka);
 - 6.15.2. tokią pakankamai išsamią informaciją, padedančią ūkio subjekto finansinių ataskaitų vartotojams suprasti susijusių šalių sandorių poveikį jo finansinėms ataskaitoms:
 - 6.15.2.1. kiekvieno savaime reikšmingo sandorio pobūdį ir sumą; ir
 - 6.15.2.2. kitų sandorių, kurie yra reikšmingi kaip visuma, bet ne kiekvienas atskirai, atveju – kokybinį arba kiekybinį jų turinį.

7. ĮGYVENDINIMAS IR KONTROLĖ

- 7.1. Už šių *Gairių* įgyvendinimo kontrolę atsakingas **KN** generalinis direktorius.
- 7.2. Už šių *Gairių* peržiūrą ir atnaujinimą atsakingas **Prevencijos** vadovas.
- 7.3. Už šių *Gairių* įgyvendinimą ir nuostatų laikymąsi KN atsakingi tų KN tarnybų ar skyrių vadovai ir jų darbuotojai, kurie planuoja ar sudaro sutartis su *Susijusiomis šalimis*.
- 7.4. Tiesioginiai KN darbuotojų vadovai yra atsakingi, kad jiems pavaldūs darbuotojai būtų susipažinę su šiomis *Gairėmis* ir nustatyta atsakomybe už jų nesilaikymą.
- 7.5. Šios *Gairės* peržiūros esant poreikiui, bet ne rečiau kaip kartą per dvejus metus.